

Laichterova řada českých dějin

Laichterova řada českých dějin je projekt, který představoval snahu o sepsání národních dějin. Tato myšlenka se objevovala v českých dějepiseckých kruzích již od smrti Františka Palackého. Jeho *Dějiny národa českého v Čechách i v Moravě* byly totiž dovedeny pouze do roku 1526.

Nelehkého úkolu vytvořit řadu, která by od počátku mapovala spletité české dějiny, se zhostil Jan Laichter, který v roce 1905 představil právě projekt České dějiny.

Jedním z problémů, které doprovázely vydávání Českých dějin, bylo i nejasné složení autorského týmu. Hlavním redaktorem a autorem se stal Václav Novotný. Ačkoliv Laichter s Novotným v této souvislosti oslovili nejen Rudolfa Urbánka, ale i Josefa Pekaře, Bohumila Navrátila, Julia Glücklicha či Vlastimila Kybala, autorem se stal pouze Urbánek. Jasno o všech autorech nebylo ani v roce 1908.

Laichter původně plánoval vydat třísvazkové kritické zpracování českých dějin a celý projekt hodlal rozdělit na tři etapy. První do roku 1346, druhou mezi léta 1346 až 1627 a třetí v rozmezí od roku 1627 do 1848.

Co se týče samotného vydávání Českých dějin, první začal psát Václav Novotný, jehož svazek České dějiny I. 1. Od nejstarších dob do smrti knížete Oldřicha vyšel v roce 1912. Druhý svazek, České dějiny I. 2. Od Břetislava I. do Přemysla I., o rok později, tedy 1913. V roce 1915 už se do projektu zapojil i Rudolf Urbánek se svým dílem České dějiny III. 1. Věk poděbradský a v roce 1918 s dílem České dějiny III. 1. Věk poděbradský II. Po delší pauze, v roce 1928, vychází České dějiny I. 3. Čechy královské za Přemysla I. a Václava I. Když v roce 1932 zemřel Václav Novotný, uvažovalo se o přerušení celého projektu, k čemuž nakonec nedošlo a Novotného místo zaujal Kamil Krofta, který se ovšem rozhodl odmítnout podíl na autorství. Roku 1930 vychází České dějiny III. 4. Věk poděbradský III. a roku 1962 České dějiny III. 4. Věk poděbradský IV.

Na radě Českých dějin se podílel i Josef Šusta, který sepsal České dějiny II. 1. – 4. Čechy v době Husově sepsal František Michálek Bartoš.

Když v roce 1946 Jan Laichter umírá, přebírá jeho podnik syn František.

Po nástupu komunistů a odchodu či uvěznění některých autorů a samozřejmě také po změně oficiálního výkladu českých dějin se situace pro projekt velmi

zhoršila. Poslední ranou bylo rozprášení malých soukromých nakladatelství, které znamenalo konec i pro slibné nakladatelství Jana Laichtera.

Svazky Českých dějin:

Novotný, Václav: České dějiny I. 1. Od nejstarších dob do smrti knížete Oldřicha., Praha 1912.

Novotný, Václav: České dějiny I. 2. Od Břetislava I. do Přemysla I., Praha 1913.

Novotný, Václav: České dějiny I. 3. Čechy královské za Přemysla I. a Václava I., Praha 1928.

Novotný, Václav: České dějiny I. 4. Rozmach české moci za Přemysla Otakara II. (1253 – 1271)., Praha 1937.

Šimák, Josef Vítězslav: České dějiny I. 5. Středověká kolonisace v zemích českých., Praha 1938.

Šusta, Josef: České dějiny II. 1. Soumrak Přemyslovců a jejich dědictví., Praha 1935.

Šusta, Josef: České dějiny II. 2. Král cizinec., Praha 1939.

Šusta, Josef: České dějiny II. 3. Karel IV. Otec a syn 1333 – 1346., Praha 1946

Šusta, Josef: České dějiny II. 4. Karel IV. Za císařskou korunou 1346 – 1355., Praha 1948.

Bartoš, František Michálek: České dějiny II. 6. Čechy v době Husově 1378 – 1415., Praha 1947.

Urbánek, Rudolf: České dějiny III. 1. Věk poděbradský I., Praha 1915.

Urbánek, Rudolf: České dějiny III. 2. Věk poděbradský II., Praha 1918.

Urbánek, Rudolf: České dějiny III. 3. Věk poděbradský III., Praha 1930.

Urbánek, Rudolf: České dějiny III. 4. Věk poděbradský IV. Čechy za kralování Jiříka z Poděbrad. Léta 1460 – 1464., Praha 1962.

Použitá literatura:

Kutnar, František – Marek, Jaroslav: Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví, Praha 2009.“

Lach, Jiří: Laichterovo nakladatelství a projekt České dějiny, Olomouc 2008.

Novák, Arne – Novák, Jan V.: Přehledné dějiny literatury české, Brno 1995⁵.